

Caragiale

“CARAGIALEOLOGIA” FAȚĂ-N FAȚĂ CU DEMOCRAȚIA

Organizată de Inspectoratul pentru cultură al județului Dolj, Societatea culturală “I.L. Caragiale” și Teatrul Național din Craiova, cea de a XIV-a ediție a “Zilelor Caragiale” de la Craiova (1-3 februarie 1991) n-a scăpat nici ea de improvizațiile și deruta ce caracterizează “perioada de trecere” pe care o parcurge acum întreaga cultură română. Până la un punct, nici nu se putea altfel. Scăpată de cenzură, dar găndită după același tipic ca înainte, manifestarea vrea în primul rând “să se țină”, organizatorii ei fiind dispuși să se felicite de îndată ce, “totuși”, a avut loc. De dragul continuității, continuă practic și procedeul “bifării” unei “acțiuni”, care poate fi “raportată”, măcar în presă și la T.V., atestându-se astfel “activismul” cultural al vajnicilor și venerabililor ei animatori. Care a fost, așadar, agenda manifestării?

Prima zi (conform programului tipărit) era dedicată vizionării filmului De ce trag clopotele, Mitică? și întâlnirii cu realizatorii lui. Moment de real interes, fiind vorba în primul rând de regizorul Lucian Pintilie, cel căruia i s-a acordat “Diploma de onoare” a Societății “Caragiale”, “pentru valorificarea strălucită a operei lui Caragiale pe scenă și pe ecran”. Proiecția

filmului a avut loc, numai că, din diverse motive, nici unul dintre realizatorii lui n-a putut fi prezent la această întâlnire.

Dimineața celei de a doua zile, rezervată sesiunii de comunicări, propunea centrarea acestora pe o temă incitantă și generoasă: Caragiale față-n față cu democrația. Lume puțină, și de o parte și de cealaltă. Iar puținătatea comunicărilor propriu-zise (Petrel Berceanu, Stancu Ilin, Romulus Diaconescu, Valentin Silvestru), fără a fi întotdeauna la obiect (Alexandru Firescu), cât și improvizația prea de tot evidentă a intervențiilor datorate lui Marin Sorescu (noul președinte al Societății “Caragiale”), Mircea Tomuș, Rodica Mandache și Mircea Cornișteanu, n-au avut darul să argumenteze - prin substanțialitatea celor “comunicate” - utilitatea întâlnirii și interesul ei “științific”.

Cel artistic a mai constat din reprogramarea spectacolului O scrisoare pierdută în regia lui Mircea Cornișteanu, pe care craiovenii îl știu doar de vreo zece ani, și din prezentarea recitalului Doamnele domnului Caragiale susținut după amiază de actrița Rodica Mandache, de la Teatrul “Odeon”, la sala Studio T 94.

Pe lângă interesul științific și artistic a

mai existat probabil și unul “documentar”, amintind de “al treilea punct” de pe “ordinea de zi”, de vreme ce a existat și a treia zi a manifestării, rezervată întâlnirii cu sătenii din comuna Celaru. N-am avut timp să participăm, dar, după cum am citit în presă, n-avem nici un motiv să ne îndoim că participanții au fost “omeniți” cum se cuvine, cu piine de țest și ce s-o mai fi găsit prin preajmă, în ambianța “străbătută de curenți culturali reali” a acestor “trei zile pline”.

Că, pe lângă recitalul Rodicăi Mandache, putea fi invitat spectacolul Teatrului Național din Timișoara cu Conu Leonida față cu reacțiunea, n-a preocupat de astă dată pe nimeni. Că putea fi invitat și spectacolul realizat de Dan Micu la Teatrul din Veszprém, cu D-ale carnavalului, dându-se astfel un început de deschidere internațională manifestării, iarși n-a preocupat pe nimeni, fiind mult mai comod să se afirme în schimb, eronat, că deocamdată nu sînt “spectacole cu celebrele piese”.

Să nu poată “ieși” din Caragiale tocmai caragialeologia, aflată și ea “față-n față cu democrația”? ■ V.P.